

**X. melléklet: A doktori iskolák minőségbiztosítási
rendszereinek alapelvei Debreceni Egyetem
minőségbiztosítási rendszerében**

Az Egyetem a minőségbiztosítási rendszerét az érvényes nemzeti felsőoktatásról szóló törvény előírásaira és a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság által javasolt szempontrendszerre alapozva határozza meg, figyelembe véve a felsőoktatás minőségbiztosításának európai sztenderdjeit. Az Egyetem vezetése elkötelezi magát, és aktív szerepet vállal a minőségbiztosítási rendszer működtetésében és fejlesztésében.

Az Egyetem vezetésének célja az intézmény minőségbiztosítási és minőségitelesítési rendszerének fejlesztésével annak biztosítása, hogy az Egyetem a hazai és nemzetközi munkaerőpiacon hasznosítható, magas színvonalú és tovább fejleszthető ismereteket közvetítsen hallgatói részére.

Az Egyetem minőségbiztosítási rendszere – az Alapító Okiratban meghatározott feladatok figyelembevételével – az Egyetem egészére kiterjedő tudatos és szervezett tevékenység, amely az Egyetem minőségpolitikájában nyilvánított célok megvalósítását szolgálja, és amelynek középpontjában a közvetlen és közvetett partnerek igényeinek kielégítése áll, különös tekintettel a hallgatók teljes körére (függetlenül, hogy milyen finanszírozási és képzési formában tanulnak), a munkaadókra, a kutatások és egyéb szolgáltatások megrendelőire, a nemzetközi és hazai szakmai és tudományos közösségekre. A minőségbiztosítási rendszer dokumentációs rendszerét a minőségbiztosítási rektori biztos készíti el, melyet a Szenátus Minőségfejlesztési Bizottsága véleményez, és a Szenátus fogad el.

A Debreceni Egyetem minőségbiztosítási rendszere szervezeti önértékelésen alapul. Az Egyetem a minőségbiztosítási rendszerének kialakításánál és működtetésénél a következőket veszi figyelembe:

- a mindenkor érvényes Felsőoktatási Törvény előírásait,
- a Magyar Akkreditációs Bizottság állásfoglalásait, és javasolt szempontrendszerét,
- a minőségbiztosítási rendszerre vonatkozó nemzetközi ajánlásokat, különös tekintettel a felsőoktatás minőségbiztosításának európai sztenderdjeire, a 2015-ben elfogadott bergeni dokumentum: a „Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area” (a továbbiakban: ESG).

A doktori iskolák minőségbiztosítási rendszere is kapcsolódik az intézmény minőségbiztosítási rendszeréhez. A doktori iskolák rendszere összhangban van a MAB Testülete 2019/6/VIII/1. sz. határozatával elfogadott és 2020/5/VIII/1. sz. határozatával módosított szempontrendszerrel.

Debreceni Egyetem doktori iskoláinak minőségbiztosítási jellemzői

Az intézményben a doktori iskolák a minőségbiztosítási rendszerének kialakítását a MAB elvárásainak megfelelően, és az intézményi rendszerben összhangban alakítják ki.

A doktori iskolák minőségügyi vezetőit a doktori iskolák vezetői kérik fel.

A Debreceni Egyetem Minőségfejlesztési Bizottsága meghívja a doktori iskolák minőségügyi vezetőit - minimum évente egyszer -, hogy a legjobb gyakorlatot áttekinthessék, és hogy fejleszthessék a doktori iskolák minőségbiztosítási rendszerét.

A doktori iskoláknak minőségbiztosítási szempontból a MAB önértékelési útmutatóban foglaltakat kell követniük.

Az intézményi minőségbiztosítási rendszer keretein belül, pedig a következő ajánlásokra kell figyelniük:

3. A doktori iskola minőségértékelési rendszerrel rendelkezik, amely eredményesen támogatja az oktatási és kutatási/művészeti tevékenysége folytatását és továbbfejlesztését, az oktatók és a doktoranduszok szakmai fejlődését és a nemzetközi tudományos/művészeti életben való, megfelelő színvonalú részvételt.

Valamennyi doktori iskolának rendelkeznie kell minőségértékelési rendszerrel. Ehhez minimum két évente – az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács által évente kitűzött célokkal összhangban – minőségcélokat kell meghatározni, amit a doktori iskola minőségügyi vezetője készít elő, és a doktori iskola vezetője hagy jóvá. Az indikátorokat a doktori iskola határozza meg, de javasolt áttekinteni a következő mérések eredményét:

- a doktoranduszok elégedettségi méréseinek eredménye;
- az oktatók hallgatók általi véleményezésének eredménye;
- az elégedettségi mérések a témavezetők tekintetében;
- a sikeres védések száma;
- a felvételt nyert hallgatók száma;
- a doktorképzésben eltöltött idő; stb.

A doktori iskolák minőségcéljainak összhangban kell lennie az IFT-ben, és a Fokozatváltás a felsőoktatásban c. dokumentum kritériumrendszerével.

Valamennyi doktori iskolában teljesítményértékelési rendszert kell kialakítani. A doktori iskolák folyamatosan ellenőrzik tagjainak az aktív publikációs teljesítményét.

A doktori iskolákban is kötelező az oktatói munka hallgatói véleményezése, melynek eredményét a doktori iskolák vezetői vizsgálják felül, és amennyiben szükséges javító intézkedést vezetnek be.

5. A doktori iskola a külső és belső érdekelt bevonásával kidolgozott, hivatalosan elfogadott, rendszeresen felülvizsgált és dokumentált minőségbiztosítási alrendszerrel rendelkezik az intézmény minőségbiztosítási rendszerén belül, ahhoz szervesen illeszkedve.

A doktori iskolákra kiterjedő minőségbiztosítási rendszert a doktori iskola minőségügyi vezetője készíti elő, a doktori iskola vezetője véleményezi és a Tudományterületi Doktori Tanács (TDT) hagyja jóvá.

A doktori iskolák minőségbiztosítási rendszerének operatív működtetése a doktori iskolák minőségügyi vezetőinek a feladata. A minőségbiztosítási rendszer működésének felügyelete a doktori iskola vezetőjének kötelessége. Az egyetemi minőségbiztosítási rektori biztos feladata és kötelessége a doktori iskolák minőségbiztosítási rendszerének fejlesztése, illetve annak biztosítása, hogy a doktori iskolák rendszere a MAB útmutatónak megfelelően működjön.

A doktori iskola minőségbiztosítási rendszere összhangban van az egyetem minőségbiztosítási rendszerével, hiszen az ESG és MAB elvárásainak megfelelően alakítják ki.

A doktori iskoláknak figyelembe kell venniük a minőségbiztosítási rendszerük fejlesztésénél az érdekelt felek véleményét. Ezért minden doktori iskola folyamatosan vezeti be a doktoranduszok elégedettségi méréseit, valamint az oktatók hallgatók általi véleményezését. Jelen melléklet ún. minta kérdőívet tartalmaz, melyet a doktori iskolák használhatnak, az EvaSys szoftver támogatásával és a minőségbiztosítási rektori biztos, valamint munkatársa segítségével.

A doktori iskolák minőségbiztosítási rendszereivel kapcsolatos legfontosabb alapelvek:

1. A *szakmai kontrol* és minőségközpontúság elve: a doktori képzés és fokozatszerzés teljes folyamatán keresztül érvényesíteni kell a nemzetközi és hazai tudományos közvélemény ellenőrzését.
2. A *nyilvánosság* elve: a minőségbiztosítási rendszer főbb fázisai a szakmai és tudományos közvélemény számára széleskörűen nyilvánosak, vagyis a doktori képzés és fokozatszerzés teljes folyamatán keresztül érvényesíteni kell a nyilvánosságot (a nyilvános vita előtt az opponensi vélemények felkerülnek a DI honlapjára).
3. A fokozatszerzés folyamatának minden eseménye megjelenítésre kerül a DI honlapján (szigorlat, munkahelyi vita és nyilvános vita időpontjai). A DI honlapján elérhetőek a nyilvános vitára leadott értekezések és téziszfüzetek, valamint az opponensi vélemények is. Az Országos Doktori Tanács honlapján meghirdetésre kerülnek a nyilvános viták időpontja és feltöltésre kerülnek a fokozatot szerzettek értekezései és téziszfüzetei.
4. A *tudományetikai* követelmények figyelembevételének elve: a minőségirányítási rendszer kialakítása és működtetése során érvényesíteni kell a MTA Tudományetikai Bizottságának vonatkozó állásfoglalásait.
5. A *visszacsatolás* elve: a DI működésének érintettjei, tehát a doktori képzésben részt vevő oktatók, témavezetők és a doktori iskola különböző testületeinek tagjai folyamatos visszajelzést kapnak tevékenységük színvonaláról, továbbá lehetőségük van tapasztalataik visszacsatolására.
6. A szellemi tulajdon védelmének elve: a doktori képzés teljes összhangban áll az Európai Unió és Magyarország szellemi tulajdon védelmére vonatkozó jogszabályaival.
7. Az *egyéni felelősség* érvényesítésének elve: a doktori képzésben egyértelműen átlátható, hogy kinek mi a feladata és felelősségi köre.
8. A folyamatok *dokumentálásának* elve: A doktori képzéssel és fokozatszerzéssel kapcsolatos valamennyi döntési pontról dokumentáció készül, ugyanakkor a DI törekvése, hogy a minőségirányítási rendszer működtetésével minimálisan adminisztratív terhet rójon a képzésben és a fokozatszerzési eljárásokban részt vevő oktatókra és kutatókra.

6. A minőségbiztosítási politikát a gyakorlatba átültető eljárások hatékonyan biztosítják a felsőoktatási és tudományos élet tisztességének és szabadságának védelmét, valamint a csalás, az intolerancia és a diszkrimináció elleni fellépést.

A doktori iskolák minőségbiztosítási rendszerei és/eljárásai összhangban kerülnek kialakításra az egyetem minőségbiztosítási rendszerével. Valamennyi doktori iskola elküldi a minőségbiztosítási rendszerének leírását az intézmény minőségbiztosítási rektori

biztosához, konzultálnak, és évente egyszer az ún. kibővített Minőségfejlesztési Bizottság ülésén áttekintik a legjobb gyakorlatot a doktori iskolák tekintetében.

Valamennyi doktori iskolában plágium nyilatkozatot kérnek a doktorandusztól, illetve az értekezésnél az intézményben szokásos vizsgálatot is kötelező elvégezni!

Az esetlegesen felmerülő tudományetikai kérdésekben a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe előírásai alapján kell eljárni.

A doktori iskolák elégedettségi méréseihez javasolt kérdőíveket jelen melléklet tartalmazza.

EvaSys	Doktoranduszok elégedettségének vizsgálatára	Electric Paper ELECTRICPAPER.COM
		

A megjelölés módja: ☐ ☒ ☐ ☐ Kérem, használjon tollat vagy vékony hegyű filcet. Az űrlap automatikus feldolgozásra kerül.
Javítás: ☐ ☒ ☐ ☐ Az optimális beolvasási eredmények érdekében kérem, kövesse a bemutatott példákat.

1.

**Doktori Iskolánk kiemelt figyelmet fordít hallgatóink véleményére!
Kérjük kérdőívünk kitöltésével segíts a Doktori Iskola munkáját!**

1.1 Melyik évben kezdte a PhD képzést?

1.2 Jelenlegi státusza:

☐ nappali tagozatos PhD hallgató ☐ levelező PhD hallgató ☐ doktorjelölt

1.3 Abszolutórium megszerzésének (ha még nincs, akkor a tervezett) éve

1.4 Tervei szerint mely évben nyújtja be értekezését?

1.5 Töltött már ki korábban hasonló kérdőívet? Ha igen, mely évben?

1.6 Honnan szerzett először tudomást az Ön által választott doktori iskoláról (kutatóhelyről)? (Több választ is megjelölhet.)

☐ TDK munka, diplomamunka ☐ hirdetés útján ☐ doktori adatbázis
kapcsán (vagy egyéb szakmai ismeretség)
☐ egyetemi oktatóimtól ☐ a felvételi tájékoztatóból ☐ baráti ismeretség alapján
☐ családom, rokonságom révén ☐ egyéb módon

1.7 Ha a hirdetés útján válaszopciót is bejelölte, kérjük a hirdetés módját írja le:

1.8 Ha az egyéb válaszopciót is bejelölte, kérjük fejtsse ki:

Az alábbiak mennyiben jelentettek motivációs tényezőt az Ön számára a doktori képzésbe történő jelentkezéskor? Értékelje ezek fontosságát 1-től 5-ig! (1 - nem fontos; 5 – nagyon fontos)

1.9 Szakmai érdeklődés	1	2	3	4	5
1.10 Kutatási lehetőségek	☐	☐	☐	☐	☐
1.11 Szakmai - tudományos karrier lehetősége	☐	☐	☐	☐	☐

1.

	1	2	3	4	5
1.12 Hallgatói évek meghosszabbítása	☐	☐	☐	☐	☐
1.13 A képzés során kapható hallgatói juttatások	☐	☐	☐	☐	☐
1.14 Külföldi ösztöndíj-lehetőségek	☐	☐	☐	☐	☐
1.15 Későbbi külföldi munkavállalás lehetősége	☐	☐	☐	☐	☐
1.16 A PhD fokozat későbbi anyagi haszna	☐	☐	☐	☐	☐
1.17 Munkahelyi elvárások	☐	☐	☐	☐	☐
1.18 Családi elvárások	☐	☐	☐	☐	☐
1.19 A PhD fokozat a felsőoktatásban való elhelyezkedés feltétele	☐	☐	☐	☐	☐
Amikor arról döntött, hogy doktori tanulmányokat folytat, milyen megfontolásból döntött jelenlegi doktori iskolája mellett? Kérjük, értékelje a felsorolt tényezők fontosságát! (1 - nem fontos; 5 – nagyon fontos)					
1.20 Intézmény közelsége (lakóhelyhez, munkahelyhez)	☐	☐	☐	☐	☐
1.21 Egyetemi oktatóim ajánlása	☐	☐	☐	☐	☐
1.22 Korábbi szakmai kapcsolat (TDK munka, diplomamunka) miatt.	☐	☐	☐	☐	☐
1.23 Ebben az intézményben szereztem diplomát.	☐	☐	☐	☐	☐
1.24 Már előzetesen volt ismeretségem a doktori iskola oktatói között.	☐	☐	☐	☐	☐
1.25 Már előzetesen volt ismeretségem a doktori iskola doktoranduszai között.	☐	☐	☐	☐	☐
1.26 Kutatási téma miatt.	☐	☐	☐	☐	☐
1.27 Egyéb	☐	☐	☐	☐	☐

1.28 Milyen egyéb tényezők befolyásolták a választását

Amennyiben korábban már töltött ki ilyen kérdőívet, az alábbi kérdések esetében térjen ki az előző kitöltés óta tapasztalt esetleges változásokra is!

Elégedtség a doktori képzés körülményeivel.
(1- egyáltalán nem; 5-teljes mértékben)

	1	2	3	4	5
1.29 Elégedett-e a kutatóhely színvonalával, nemzetközi elismertségével?	☐	☐	☐	☐	☐
1.30 Elégedett-e a kutatóhely (ahol a tényleges munkát végzi) infrastruktúrájával?	☐	☐	☐	☐	☐
1.31 Véleménye szerint elegendő segítséget, irányítást kap-e a témavezetőjétől?	☐	☐	☐	☐	☐
1.32 Véleménye szerint elegendő segítséget, irányítást kap-e a más oktatótól?	☐	☐	☐	☐	☐
1.33 Elégedett-e a doktori képzésben meghirdetett kurzusokkal?	☐	☐	☐	☐	☐
1.34 Elégedett-e az doktori iskola adminisztráció működésével?	☐	☐	☐	☐	☐

1.

1.35 Elégedett-e a doktori iskolán belüli információ
áramoltatással, tájékoztatással?

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

1.36 Ha korábban már töltött ki ilyen kérdőívet, az azóta eltelt időben változott-e a véleménye a fenti
kérdésekkel kapcsolatban (tapasztalt javulást, romlást és ha igen, mely területeken)?

1.37 Kérjük, írja le – az Ön véleménye szerint – mi okozza a három legjelentősebb problémát a doktori képzésben?

Mennyire határozottan követeli meg doktori iskolája (ill. ezen belül az aktuális kutatóhely/intézet)
Öntől az alábbi tevékenységek végzését?
(1 – egyáltalán nem kell megtennem, 2 - nem várják el kifejezetten, 3 – elvárják, 4 – nagyon
határozottan elvárják)

				
1.38 Az értekezés témájához nem kapcsolódó kutatási tevékenység	☐	☐	☐	☐
1.39 Oktatási tevékenység	☐	☐	☐	☐
1.40 Oktatásszervezés	☐	☐	☐	☐
1.41 Tudományszervezés, konferenciaszervezés	☐	☐	☐	☐
1.42 Konferencia részvétel	☐	☐	☐	☐
1.43 Pályázatírás	☐	☐	☐	☐
1.44 Egyéb tevékenység	☐	☐	☐	☐

1.45 Milyen egyéb tevékenységeket követel meg a doktori iskolája?

EvaSys	Oktatói munka hallgatói véleményezése (DOKTORI)	
--------	--	------

A megjelölés módja: ☒ ☐ ☐ ☐ Kérem, használjon tollat vagy vékony hegyű filcet. Az űrlap automatikus feldolgozásra kerül.

Javítás: ☐ ☒ ☐ ☐ Az optimális beolvasási eredmények érdekében kérem, kövesse a bemutatott példákat.

1.

Felhívjuk a kedves véleményező hallgatók figyelmét arra, hogy a kérdőívet anonim módon kezeljük, mely a Doktori Iskola minőségbiztosítási rendszerének része.

1.1 Véleményezett oktató neve:

1.2 Oktatott tantárgy:

1.3 Ön az órák hány százalékán volt jelen?

☐ 0-20%	☐ 21-40%	☐ 41-60%
☐ 61-80%	☐ 81-100%	

1.4 Az órák hány százaléka volt megtartva?

☐ 0-20%	☐ 21-40%	☐ 41-60%
☐ 61-80%	☐ 81-100%	

1.5 Az órák hány százalékát tartotta meg a tantárgyfelelős oktató?

☐ 0-20%	☐ 21-40%	☐ 41-60%
☐ 61-80%	☐ 81-100%	

Kérjük az alábbi kérdéseket, illetve jellemző szempontokat 1-5-ös skálán véleményezték!
 (1, ha egyáltalán nem jellemző és 5, ha nagyon jellemző az oktatóra, illetve az oktatott tantárgyra.
 Kérjük a 0-val jelölje meg, ha nem tudja eldönteni, nincs véleménye vagy ha nem releváns a kérdés.)

	1	2	3	4	5	0
1.6 Az oktató felkészültsége, szakmai hitelessége, naprakészsége:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.7 Milyennek tartja az oktató magyarázó készségét, logikai vonalvezetését: figyelem felkeltőek, érdekesek voltak-e az órák?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.8 Mennyire segítőkész az oktató: milyen a hozzáállása a hallgatói kérésekhez?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.9 A PhD képzésben az adott tantárgy milyen mértékben nyújtott magasabb szintű ismereteket, mint a korábbi tanulmányai során abszolvált azonos című vagy hasonló tartalmú tantárgy?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.10 A tantárgy oktatása során az oktató milyen mértékben tért ki az adott tudományterület kutatási jellegzetességeire?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.11 Milyen mértékben biztosította az oktató a tantárgy teljesítéséhez szükséges tananyagot (segédlet, jegyzet stb.)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

1.

	1	2	3	4	5	6
1.12 Követelmények teljesíthetősége: amennyiben volt írásbeli vizsga, a feltett kérdések mennyire voltak összhangban a leadott, illetve megjelölt tananyaggal?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.13 Követelmények teljesíthetősége: a szóbeli vizsgán, a feltett kérdések mennyire voltak összhangban a leadott, illetve megjelölt tananyaggal? (Az oktató arra volt-e kíváncsi, hogy mit tud a hallgató vagy inkább arra, hogy mit nem tud?)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.14 A szóbeli vizsga általános légköre: emberi, emocionális tényezők.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.15 Mennyire hasznosítható a kutató/oktató munkája során az órák tananyaga?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.16 Mennyire volt összhangban a vizsgakövetelmény meghatározása, a számonkérés és a kapott érdemjegy?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.17 Milyen az általános összbenyomása a véleményezett tantárgyról?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1.18 Milyen az általános összbenyomása a véleményezett oktatóról?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

1.19 Egyéb megjegyzések, kiegészítések:

